

22.08.2017

Pormestari

---

44 §**Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle ammatillisen koulutuksen reformiin liittyvistä asetuksista**

HEL 2017-008132 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle ammatillisen koulutuksen reformin asetuksista seuraavan lausunnon:

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta

Uuden ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaan ammatillisessa koulutuksessa siirrytään yhteen näyttöön perustuvaan ja osaamisen hankkimistavasta riippumattomaan tapaan suorittaa tutkinto. Osaamisen osoittamista yhdenmukaistetaan ja siihen liittyvää rinnakkaista hallintoa puretaan siten, että osaaminen osoitetaan näyttämällä se käytännön työtilanteissa. Ammatillisen tutkinnon myöntämisoikeus siirretään osaksi järjestämislupaa ja kokonaisuudessaan koulutuksen järjestäjälle.

Asetuksen mukaan ammatillisten tutkintojen sijoittamisesta koulutusaloille luovutaan. Helsingin kaupunki pitää tätä uudistusta kannatettavana. Uudistus mahdollistaa joustavuuden ja tutkinnon rakentamisen työelämän tarpeen mukaan. Näin pystyttäisiin vastaamaan työ- ja elinkeinoelämän osaamistarpeisiin ja kehittämään ammatillista koulutusta sen mukaisesti.

Helsingin kaupunki pitää yhtä asetusta ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta hyvänä muutoksena. Aikuisten ja nuorten koulutusten yhdistäminen selkeyttää ammatillisen koulutuksen rakennetta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen hakumenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Ammatilliseen koulutukseen hakeutumisessa on uudistuksen myötä kaksi pääväylää, jatkuva valtakunnallinen yhteishaku ja jatkuva haku. Yhteishaku järjestettäisiin keväällä ja olisi tarkoitettu perusopetuksen päättäneille sekä muille vailla ammatillista tutkintoa oleville.

Jatkuva haku on toinen hakeutumisen väylä ammatilliseen koulutukseen. Jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjät saavat itse päättää hakuajoista ja muista hakemiseen liittyvistä menettelyistä. Jatkuva haku on joustavuuden ja yksilöiden kannalta hyvä uudistus.

22.08.2017

Pormestari

Uudistuksessa urheilijoille suunnattuun ammatilliseen perustutkintoon hakeuduttaisiin jatkuvan haun kautta. Uudistuksessa tulisi huomioida myös peruskoulun päättävät urheilijanuoret ja taata heidän pääsynsä ammatillisiin opintoihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkinnossa

Asetuksessa valintakriteerit on määritelty tarkasti ja ne ovat samat valtakunnallisessa yhteishaussa hakeneille. Valintakriteerien määrittely tarkasti on hyvä asia, koska silloin hakijat ovat keskenään yhdenvertaisia. Uudistuksessa on esitetty poistettavaksi useita lisäpistekriteereitä. Jos opiskelupaikkaa ei ole, lisäpisteiden poistaminen on toivottu uudistus. Tämä vähentää opintojen turhia keskeyttämisistä ja sujuvoittaa siirtymiä. Nuorisotakuun toteuttaminen perusopetuksen päättäneiden osalta on erityisen tärkeää ja tämän vuoksi opiskelupaikkoja on oltava riittävästi yhteishaun kautta ja jatkuvan haun kautta hakeutuville.

Poistettaviksi pisteiksi on ehdotettu työkokemuspisteitä. Yhteishaussa hakeutuville peruskoulun päättäneille tämä uudistus on kannatettava. Mikäli hakuvelvoitteisuus säilyy alle 25-vuotiailla työttömyysturvan ehtona, on uudistus huononnus niille hakijoille, joiden velvollisuus on hakeutua yhteishaussa ja joilla pääsyä helpottamassa olisivat työkokemuspisteet.

Painotettujen arvosanojen lisäpisteiden pois jättämistä tulisi asetuksessa harkita uudestaan. Kyseisten pisteiden poisjättäminen voi vaikeuttaa heikolla lukuaineiden koulumenestyksellä olevien nuorten pääsyä toivomalleen alalle. Tämä voi taas osaltaan heikentää jatko-opintoihin hakeutumisen motivaatiota.

Uudistuksessa sukupuolen mukaan annettavat lisäpisteet poistuvat. Tämä non hyvä asia tasa-arvon näkökulmasta, mutta koulutukseen pääsyn tasavertaisuudesta tulee huolehtia niillä aloilla, joissa on ollut laaja sukupuolijakauma.

Hyvä uudistus valintaa edistävässä pisteissä on, että työpajatoiminnasta ja muista opinnoista saadaan valintapisteitä ja ne huomioidaan samannarvoisina peruskoulun päättäneiden saamien pisteiden kanssa. Ongelma on kuitenkin se, että peruskoulun jälkeen välivuotta pitäneet voivat saada samat pisteet kuin samana vuonna peruskoulun päättänyt tai työpajalla tai muissa opinnoissa ollut. Uudistuksessa tulisi huomioida kannustavasti ja lisäpisteillä ne nuoret, jotka osallistuvat aktiiviseen toimintaan.

Asetuksessa esitetään, että koulutuksen järjestäjän tehtävä on edelleen arvioida, riittävätkö hakijan edellytykset ammatillisen koulutuksen

22.08.2017

Pormestari

---

suorittamiseen tutkinnon järjestämiskielellä. Yleisestä kielitaitovaatimuksesta ei säännellä asetuksessa. Hyvänä pidetään sitä, että koulutuksen järjestäjällä on enemmän harkintavaltaa määritellä taitotasot eri tutkinnoissa ja aloilla.

Valtioneuvoston asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta säännellään nykyisin laissa opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksesta (1705/2009) sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1766/2009).

Laki ammatillisen koulutuksen rahoituksesta uudistetaan reformin voimaantulon myötä, niin että uusi laki tulee voimaan 1.1.2018. Lakimuutoksella ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä uudistetaan yhteiseksi kokonaisuudeksi yhdistämällä nykyiset ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen, oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisten erikoisoppilaitosten rahoitusjärjestelmät. Rahoitukseen sisällytettäisiin myös tutkintotavoitteisen työvoimakoulutuksen rahoitus sekä osa tutkintoon johtamattoman työvoimakoulutuksen rahoituksesta. Helsingin kaupunki pitää lakiesitystä ammatillisesta koulutuksesta hyvänä uudistuksena, jonka lähtökohtana on osaamisperusteisuus, asiakaslähtöisyys ja elinikäinen oppiminen. Ehdotetut lakimuutokset keventävät ja yksinkertaistavat hallintoa sekä antavat koulutuksen järjestäjille enemmän vapauksia. Aikuisten ja nuorten koulutuksen raja-aitojen häviäminen siirtää painopisteen ikään sidotusta koulutuksesta yksilöllisistä tarpeista lähtevään koulutukseen. Muutos on opiskelijalähtöinen ja palvelee erilaisia opiskelijoita paremmin. Ammatillisen koulutuksen rahoitus perustuu jatkossa valtion talousarvion määrärahaan ja kustannuspohjasta luovutaan kaikilta osin.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta alennetaan ammatillisen koulutuksen uudistuksessa 190 milj. eurolla määräämällä oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen perusteena oleva opiskelijamäärä 12,5 prosenttia järjestämislupien mukaista enimmäismäärää alhaisemmalle tasolle. Hallitusohjelmassa on kuitenkin linjaus, että pidättäydytään uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja velvoitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruista velvoitteiden karsimisista tai uusien velvoitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta. Helsingin kaupunki katsoo, että suurten kasvukeskusten oppilaitosten mahdollisuudet vastata kasvavaan palvelutarpeeseen tulee lainmuutoksessa turvata. Rahoituksen leikkaus ei ole yhteensopiva hallitusohjelman linjauksen eikä Helsingin kaupungin palvelutarpeen kanssa.

22.08.2017

Pormestari

Nyt lausunnolla olevalla asetuksella ehdotetaan säädettäväksi ammatillisen koulutuksen indeksi, opiskelijan rahoituksen perusteeksi lukemista koskevat rajoitukset, opiskelijamäärien laskentapäivien soveltaminen eräissä tapauksissa sekä tietojen ilmoittaminen.

Helsingin kaupunki pitää hyvänä sisäoppilaitoksessa järjestettävän lukiokoulutuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen yksikköhinnan perustumista lukiokoulutuksen keskimääräiseen yksikköhintaan eikä ammatillisen koulutuksen yksikköhintajärjestelmään. Euromääräisesti ehdotettu prosenttimäärä (44 % lukiokoulutuksen ehdotetusta yksikköhinnasta) vastaa nykyistä tasoa, jolloin rahoituksen määrä ei muuttuisi merkittäväksi, mikä turvaa kyseisten opiskelijoiden opintojen rahoituksen.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus ei uuden lain myötä enää perustu yksikköhintajärjestelmään. Jatkossa ammatillisen koulutuksen järjestäjille myönnettävä kokonaisrahoitus muodostuisi valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta sekä kuntien maksusuudesta. Kustannustason nousu otetaan määrärahassa huomioon indeksillä.

Rahoituslain muuttamisesta annetun lain mukaan ammatillisen koulutuksen määrärahan korottamista säädetään indeksillä. Säännöksen mukaan edellisenä vuonna ammatillisen koulutuksen järjestäjille osoitettua valtion määrärahaa korotetaan kertaluonteisia eriä lukuun ottamatta ammatillisen koulutuksen indeksin vuotuista kustannustason nousua vastaavasti. Ammatillisen koulutuksen indeksi muodostuu yleisestä ansiotasoindeksistä, kuluttajahintaindeksistä sekä tukkuhintaindeksistä.

Helsingin kaupunki pitää hyvänä sitä, että indeksin laskentaperusteet, indeksien keskinäiset painotukset ja periaatteet vastaavat yliopistolaisissa, ammattikorkeakoululaissa sekä niiden asetuksissa olevaa vastaavaa sääntelyä. Koulutuksen järjestäjän näkökulmasta on haasteellista turvata ammatillisen koulutuksen rahoitus lähivuosille, koska rahoituslain muuttamisesta annetun lain siirtymäsäännösten mukaan indeksiä sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuodelle 2020 myönnettävään rahoitukseen. Hallituksen päätöksen mukaisesti indeksikorotuksia ei toteuteta vuosina 2017 - 2019.

Koulutuksen järjestäjän näkökulmasta opiskelijavuoden käyttäminen suoritteena yhtenäistää käytäntöjä, mutta koulutuksen järjestäjille muodostuu kustannuksia sekä hallinnollista lisätyötä opiskelijahallintajärjestelmien päivittämisestä vastaamaan uuden lainsäädännön vaatimuksia. Helsingin kaupunki pitää hyvänä, että samanaikaisesti useassa koulutuksessa opiskelevan opiskelijan lukemista rahoituksen perusteeksi on täsmennetty ja yksinkertaistettu.

22.08.2017

Pormestari

Ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistus muuttaisi rahoituksen perusteena käytettävää tietoperustaa ja kerättävien tietojen tietosisältöjä. Tarkoitus on, että rahoituksen määräytymisen perusteeksi tarvittavat uudet tiedonkeruut toteutettaisiin jatkossa sähköisiä järjestelmiä hyväksikäyttäen, jotka rakennettaisiin osaksi opetushallituksen järjestelmiä. Tarvittavat tiedot siirtyisivät rajapintojen kautta mahdollisimman reaaliaikaisesti järjestelmistä toiseen. Manuaalisesta työstä luopuminen on erittäin kannatettavaa. Myös varainhoitovuotta koskevien suoritettietojen saaminen nykyistä aikaisemmin on koulutuksen järjestäjän näkökulmasta erittäin hyvä asia. Uudistuksessa on vielä epäselvää, mitä toimenpiteitä edellä kuvattu sähköinen tiedonsiirto edellyttää koulutuksen järjestäjältä. Koulutuksen järjestäjä ei pysty vielä tässä vaiheessa enakoimaan minkälaisia kustannuksia ja työpanosta talous- ja opiskelijahallinnon järjestelmien muuttaminen uusien vaatimusten mukaisiksi edellyttää.

Valtioneuvoston asetus eräiden oppilailta perittävien maksujen perusteista annetun opetusministeriön asetuksen muuttamisesta

Helsingin kaupunki pitää esitettyjä muutoksia ja tarkennuksia opiskelijoilta perittäviin maksuihin tarpeellisina ja hyvinä. Taloudelliset vaikutukset koulutuksen järjestäjälle jäävät varsin pieniksi, sillä ehdotettu menettely vastaa pitkälti vallitsevaa käytäntöä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintososiaalisista eduista koulutuksen järjestäjän oppimisympäristöissä tapahtuvan osaamisen hankkimisenajalta

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetusluonnoksessa oppisopimusopiskelijoiden opintososiaaliset edut säilyvät ennallaan ansionmenetyksen, perhevastuun ja majoituskorvauksen osalta. Nykyisin opiskelijalla on oikeus saada matkakorvausta tietopuolisen opetuksen alkaessa ja päättyessä. Matkakorvaus tulisi säilyttää. Joidenkin koulutusalojen oppilaitoksia on harvassa ja matkakustannukset saattavat nousta suuriksi. Kyse ei ole kokonaisuutena suurista kustannuksista, mutta joillekin opiskelijoille merkittävistä summista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet**Postiosoite**

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

22.08.2017

Pormestari

- 1 Lausuntopyyntö 10.7.2017
- 2 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta
- 3 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen hakumenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- 4 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa
- 5 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- 6 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos eräiden oppilailta perittävien maksujen perusteista annetun opetusministeriön asetuksen muuttamisesta
- 7 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintosiaalisista eduista koulutuksen järjestäjän oppimisympäriöissä tapahtuvan osaamisen hankkimisen ajalta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa ammatillisen koulutuksen reformiin liittyvistä asetuksista. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 22.8.2017 saakka.

Esittelijäkansliapäällikkö
Sami Sarvilinna**Liitteet**

- 1 Lausuntopyyntö 10.7.2017
- 2 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta
- 3 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen hakumenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- 4 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa
- 5 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- 6 Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetusluonnos eräiden oppilailta perittä-

22.08.2017

Pormestari

- 7 vien maksujen perusteista annetun opetusministeriön asetuksen muuttamisesta
Opetus- ja kulttuuriministeriö, asetuseruonnos oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintosiaalisista eduista koulutuksen järjestäjän oppimisympäriöissä tapahtuvan osaamisen hankkimisen ajalta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Opetus- ja kulttuuriministeriö

22.08.2017

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 44 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

22.08.2017

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 23.08.2017.